

Tolnaival a riviérán

*Ültünk a szeptemberi fogyatkozó napsütésben
lovasi házunk udvarán: ottó, jutka, ria és én,
ott, ahol virág zoliékkal és másokkal is szoktunk;
vesztegeltünk a derűben, azt is mondhatnám,
úsztunk a boldogságban, mint a pöttyöshátú delfinek,
mint zsigmond unokám a konyha padlóján,
de nem akarom mondani, már nem,
csak tömörítem a fájlakat.*

*Felidéztük az újvidéki albán cukrászdát a bulváron,
ahol fiatalkorunkban bózát ittunk,
elfelejtettem a nevét, mint annyi mást is.*

*A legutóbbi „minimum rock & roll” című kötetemben
írtam a kis albán cukrászdáról, a benne kapható bózáról,
a fiatal költőkről, dialektikáról és szentimentalizmusról,
ottó kérte, olvassam fel nekik
a bózás részletet a könyvemből.*

*Carigrád – mondta ottó a cukrászda nevét,
a kis albán cukrászdáét, melynek környékén
annyi minden történt velünk, a bulváron,
szemben a báni palotával, annyi minden:
szépirodalom, tiltások, bojkott,
szerelemek, életek és halálok;
néztiük a kicsi szeles mónikát, a rádió mögötti teniszpályán,
új hullámok érkeztek a dunán, új idők jöttek-mentek:
punkok és alternatívok a mašinac pincéjében,
laci, csonta és a pekingi kacsa:
„brižit bardo bere čičke
vidi joj se pola pičke”,
balthasar gerards kommando,
minden belefért: a frizuráktól a ritmusokon
és dallamokon át a falak összefirkálásáig,
aztán a régi újvidéki punkok mind kivándoroltak
kanadába vagy hollandiába, csak slobodan tišma maradt
a limánon, s írt egy nin-díjas szerb regényt.*

*Ottó életműdíjat kapott füreden,
jutka mutatta a borítékot, benne öt darab bankó,*

*ráfért a sok nulla, ennyit ér errefelé, a római út mellett,
egy délvidéki költő életműve;
eszünkbe jutott, hogy a hetvenes évek elején
hosszú verseket írtunk, több száz sorosakat,
mert soronként fizettek a lapok,
azt hittük, egyszer búcsút inthetünk a szegénységnek,
sajnos, nem sikerült meggazdagodnunk.*

*Ria lelkes volt, mint mindig,
a svájci gazdagokról és apácákról mesélt,
elragadtatva, lelkesen, ahogy csak ő tud
(lábjegyzetek és hivatkozások közepette,
melyek megkeserítik életét,
éppen doktoriját készíti miskolcon),
a svájci gazdagokról mesélt,
akik fizetnek a szenvedésért.*

*Igen, carigrád volt a neve a cukrászdának,
isztambul szerbül carigrad (a török császár városa),
ottó azt is mondta még, hogy ha legközelebb
szabadkára megyek, elmegyünk bózát inni,
szabolcs, aki visszavette a kracsun nevet,
tudja, hol készítik a legjobb bózát,
és ratlukot is eszünk hozzá;
imbolygunk majd a szabadkai délutánban,
végigmegyünk a korzón, akár a stradunon,
a két ottó, öreg symposionisták,
vonulunk, mint egykor, újvidéken,
a katolikus portától, a futaki úton, hazafelé.*

*De ne siessünk annyira, csak lazán suhanjunk az időben,
még csak a régi római út mellett ültünk,
lovasi házunk udvarán, a szeptemberi napsütésben:
ottó, jutka, ria és én, gabi csak délután ért haza.
Lovasi házunk előtt vezet a régi római út,
ágazik tova: keletre, aquincum irányába,
az egykori birodalom határa felé,
illetve nyugatra, visz a mediterrán rómába.
A balaton a domb mögött terül el,
kb. egy kilométerre a falutól,
tőlünk nem látszik, de nem szomorkodunk miatta,
van két pici templom: egyik katolikus, a másik református,
jól megférnek egymás mellett;
régén a hívek nem voltak olyan békések,
a lovasi református asszonyok
moslékkal öntötték le a vespérmi kanonokot.*

Szép nyarunk volt, gabival jártunk az alsóörsi motoros rock fesztiválon is, ahol többek között fellépett a ten years after együttes is, woodstock legendái; a halott alvin lee énekes-gitáros helyett marcus bonfanti játszott, ügyes keze van, a két woodstocki tag (chick churchill és ric lee) hozta a kötelezőt, persze a kedvenc számaimat nem játszották el:

*50 000 miles beneath my brain,
as the sun still burns away,
csak a love like a man-t és az I'm going home-ot.
De akkor is szépen indult a nyár,
woodstock és a symposion legendája töretlen,
és mi is majdnem jól vagyunk;
nyáron benépesül a falu, kinyit a romkocsmá,
a dohánybolt, és az öreg-hegyen újból érik a szőlő.
A református templom felőli szomszédaink,
a budapesti vinczések, egész nyáron lent voltak,
lajos szomszédunk meg bajorországban időzött,
a mesebeli neuschwansteini kastély közelében,
besegített a lánya családi vállalkozásába.*

*Ültünk a szeptemberi foszladozó napsütésben lovasi házunk udvarán: ottó, jutka, ria és én,
gabi csak délután ért haza,
képzeletünk úszott az adriában, úsztunk az azúrban,
ültünk és vártuk a dunántúli naplementét,
vártuk a fölöttünk keringő denevéreket,
néha bementünk a műterembe,
megnéztük szilágyi lackó punk-festményeit,
vagy nagyapáti kukac péter bácskai tájképeit;
benes józsef grafikáit és maurits ferenc rajzait,
erőt merítettünk a képekből;
sajnos, ottó „nem könnyű” című új könyvét
nem tudtam beszerezni a füredi plázában, elfogyott.
A cicege napok keretében, augusztus elején
a zsennyei alkotóházban fűzfa balázs szervezett
egy konferenciát a symposionról és tolnairól.
Ladányival mentünk zsennyére, ahol
fábián lászló tolnai műveiről értekezett,
fűzfa azzal kezdte, hogy fábián írta
az első magyar posztmodern regényt,
amelyről – anno – a symposionban recenzió is megjelent.
Fűzfa a „nem könnyű” című új kötetet elemezte,
tolnai a címadó verset jász attilának ajánlotta,
akivel kb. tíz éve horvátországban turnéztunk,*

(horvát barátaim – čeđec, mićanović, rešicki –
hívtak meg a goranovo proljeće nevű költészeti fesztiválra)
a magyar különítménynek hét tagja volt
(van egy fotó, melyen öten felsorakoztunk
a trogiri szikrázó tavaszban): jász attila,
rácz péter, háy jános, kukorelly és én,
karafiáth orsolya és kéri piroska inkább a piacot választotta.
Álltunk a trogiri riván, fordítónkkal lea kovač-csal,
és bámultuk a nagy tengerjáró hajókat,
jöttek az oligarchák, az orosz abramovicsok;
kaštel lukšićba is eljutottunk,
az egykori topolyai iskolai nyaralóba,
mely régi pompájában ragyogott,
a vitturi család építtette a kastélyt a 15. században,
közvetlenül az adriai-tenger partjára;
nekem nagyon fontos helyszín,
egyik nyári iskolai nyaralásunk során,
ott, a vitturi kastély előtt, a lukšići kikötő mólói között
tanultam meg úszni.

Ültünk a szeptemberi foszladozó napsütésben,
lovasi házunk udvarán: ottó, jutka, ria és én,
délután gabi is hazaért csopakról.
Vártuk a naplementét a régi római út mellett,
ültünk, mint berzsényi niklán,
ahol nemrég járt ottó, nemes pistával
megnézték a régi kúriát,
nemes pista hódsági származású festőművész,
kedvenc témája a madárvilág;
szót ejtettünk még boszniáról, szarajevóról is,
oda majd egyszer hegyi zolival kellene elmenni,
és gáspár gáborral a višegradi hídhöz,
héthelyi réka azt mondja a „híd a drinán”-t olvassa,
a szerb-horvát nobel-díjas író, ivo andrić regényét,
alapmű a balkán szerelmeseinek,
réka a nyáron boszniában gyalogolt, a hegyek között,
szarajevótól međugorjéig menetelt.

Ültünk ottó, jutka, ria, gabi és én,
a foszladozó alkonyatban,
minden mindennel összefüggött,
de a denevérek nem jöttek,
csak estefelé érkeztek meg,
akkor már csak gabival ücsörögtünk
a lovasi/balatonai éjszakában,
mélyen letüdőztük a friss levegőt.

*Ami még szép volt az idei nyárban:
szállt a blues paloznak felé,
zsigmonddal – mint az idiánok – táncoltunk
j.j. cale „call me the breeze” című dalára,
gabival és ágival káptalantóti felé autózva
Lucinda williamst hallgattunk,
kovács endrével pedig david bowie-t;
valczer janival megbeszéltük, felmegyünk
majd a baglyas hegyre, elmegyünk bakonykúti felé,
megnézzük a madarakat és a gombákat,
a telefonján van messzelátó és
gombameghatározó szoftver is
(baglyas–inota–hamvas összeforrt).
Ezen a nyáron szép volt még a tallini reptér kifutója,
szépek voltak az észt erdők és mezők,
szépek voltak a régi hanza városok, valamint setomaa,
„taarka taró köögikónő”, „ajalugu kirjanduses”,
arra nem hódítottak az ókori rómaiak,
szép volt krakkó madártávtól,
ahogy a magyar kosárlabda-válogatott
tagjaival a felhők felett (oda-vissza) repültünk.
Szép volt az irodalom, megszépültek a bankók,
szép volt még, ahogy zsigmond mutatta,
hogy úszik víz alatt az uszodában – bajnoknak készül,
mutatta, hogy vesz mély levegőt,
és hogy úszik, a konyha padlóján hason fekve,
mint a delfinek.*